

خواب داعش برای جوانان بوسنی

بین الملل
حسین خلیلی

از زمان شروع پدیده مهاجرت شهروندان کشورهای اروپایی به سوریه و عراق و پیوستن آنها به داعش، بوسنی همواره به عنوان یکی از اهداف اصلی تروریست‌ها برای یارگیری معرفی شده است؛ اما نگاهی به وضعیت اجتماعی و اقتصادی این کشور نشان می‌دهد، مقامات بوسنی در واقع اقدام جدی برای مقابله با این تهدید انجام نداده‌اند و روند پیوستن جوانان بوسنیایی به تروریست‌های داعش و بازگشت آنها به کشور سریع‌تر شده است. موبدیان مطلب ویدئویی است که چند ماه پیش در فضای مجازی پخش شد و در آن جوانان بوسنیایی را برای پیوستن به داعش تشویق می‌کرد.

در این ویدئوی ۲۰ دقیقه‌ای با عنوان «جهاد، افتخاری بزرگ»، چند نفر از اعضای داعش از جوانان بوسنی می‌خواستند یار برای انجام جهاد به سوریه بیایند یا در کشور خود حملاتی علیه دشمنان اسلام انجام دهند. در بخشی از این ویدئو آمده بود: «اگر می‌توانید در پارکینگ‌ها، زیر ماشین‌ها و در خانه‌هایشان بمب بگذارید. اگر می‌توانید بار یختن سم در غذا به زندگی‌شان پایان دهید. از هر روشی برای ضربه زدن و کشتن

آنها استفاده کنید.» یکی از افراد حاضر در این ویدئو، اصلیتی بوسنیایی دارد که با نام مستعار صلاح‌الدین البوسنی شناخته می‌شود. این ویدئو بسیار شبیه ویدئوهایی است که داعش برای یارگیری از دیگر کشورهای همچون فرانسه، لیبی و سومالی منتشر می‌کند. این ویدئو نیروهای بوسنیایی، کوزوویی و آلبانیایی داعش را نشان می‌داد که روزهای شاد و خوبی را در خلافت داعش می‌گذرانند. تهیه‌کنندگان با تحریف تاریخ ادعا می‌کنند منطقه بالکان جزو اراضی مسلمانان بوده که در گذر زمان به دست دشمنان اسلام افتاده است.

ولادو آزینویچ، استاد علوم سیاسی دانشگاه سارایوو و محمد یوشیچ،

روزنامه‌نگار این کشور بتازگی گزارشی با عنوان «دام جنگ در سوریه: مبارزان خارجی از منطقه بوسنی» منتشر کرده‌اند. در این گزارش آمده است بازگشت نیروهای خارجی از سوریه و عراق با مهارت فراوان در به کارگیری سلاح‌های مختلف و داشتن عقاید افراط‌گرایانه، تهدیدی جدی نه تنها برای بوسنی و هرزگووین، بلکه برای کل منطقه به حساب می‌آید. براساس این گزارش، طی سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴، حدود ۱۵۶ مرد و ۳۶ زن بوسنیایی همراه ۲۵ کودک به سوریه رفته‌اند. از این تعداد تا ژانویه امسال حدود ۴۸ نفر زن و مرد به بوسنی بازگشته‌اند.

در واقع ضعف بوسنی در مقابله با این تهدید، موضوع دیگری است که در

این گزارش به آن اشاره شده است. این کشور از توافق نامه صلح سال ۱۹۹۵ به دو بخش تقسیم شد: فدراسیون مسلمانان و کروات‌ها و جمهوری صرب‌ها. علاوه بر این، هر فدراسیون به ده ایالت تقسیم شده است. ۲۲ سازمان پلیسی و امنیتی نیز در این کشور فعالیت می‌کنند که معمولاً وظایف و نقش‌شان با یکدیگر همپوشانی دارد. گزارش با بیان این که اطلاعات مشخصی در مورد مبارزان خارجی وجود ندارد، می‌گوید: «معمولاً بین سازمان‌های امنیتی و قانونی همکاری منسجمی در این زمینه وجود ندارد؛ به همین دلیل در درک و پیگیری این پدیده نواقص فراوانی وجود دارد.» بر همین اساس است که آزینویچ می‌گوید ما هیچ اقدام عملی انجام نمی‌دهیم

و تنها در حال مشاهده کردن هستیم. بنا به گزارش منابع دیپلماتیک، دولت سارایوو در حال آماده کردن استراتژی جدیدی به منظور مقابله با تروریسم است که تمرکز و تأکید فراوانی بر موضوع مقابله با نیروهای بازگشتی از سوریه و عراق دارد. یکی دیگر از مشکلات این است که جوامع و گروه‌های سلفی بیرون از مساجد رسمی و در سه منطقه گورنجا مائو کو، اوسوو و دوبینیکا به فعالیت‌های خود ادامه می‌دهند. بیشتر منابع مالی این گروه‌ها نیز از سمت کشورهای حاشیه خلیج فارس تأمین می‌شود. نویسندگان این گزارش پس از سه سال بررسی نیروهای جهادی بوسنیایی، آنها را به دو دسته گسترده تقسیم می‌کنند: کهنه سربازانی که کنار دیگر نیروهای داوطلب از کشورهای عرب در فاصله بین سال‌های ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۵ در جنگ بوسنی حضور داشتند و نیروهای جوانی که برداشت‌های افراط‌گرایانه و ایدئولوژیک دارند. نکته

تاسف‌بارتر این است که حدود یک‌سوم از بوسنیایی‌هایی که به عضویت داعش درآمده‌اند، سابقه کیفری دارند.

وجود اختلافات میان دو بخش رقیب در بوسنی باعث رکود اقتصادی در این کشور شده و به همین دلیل میزان بیکاری حدود ۶۳ درصد است که این میزان بالاترین آمار بیکاری در جهان به‌شمار می‌رود. ناتوانی

در حل این بحران باعث شده بوسنی بیش از پیش به بستری مناسب برای یارگیری داعش تبدیل شود.

در این میان، مقامات دولت‌های غربی اعتقاد دارند سازمان‌های امنیتی و اطلاعاتی بوسنی با وجود بسیاری از کاستی‌ها و مشکلات هنوز می‌توانند با خطر نیروهای بازگشتی از سوریه و عراق مقابله کنند. با این حال نگران این موضوع نیز هستند که به دلیل شرایط اقتصادی و اجتماعی بوسنی، این معضل ممکن است بیش از پیش تشدید شود.

در تنها حادثه تروریستی امسال، یک جوان ۲۷ ساله از شهر صرب‌نشین زوورنیک به یک پاسگاه پلیس حمله کرد که یک نیروی پلیس کشته و دو مأمور دیگر مجروح شدند. با انجام تحقیقات مشخص شد عامل این حادثه ارتباط نزدیکی با یکی از افرادی داشته که بتازگی از سوریه بازگشته بود. رهبران صرب از این حادثه به عنوان مقدمه‌ای برای دستگیری تعداد زیادی از مظنونان تروریستی استفاده کردند. آنها همچنین از تشکیل یک واحد جدید نیروهای پلیس خبر دادند. پس از آن حادثه، دراک لوکاچ، وزیر کشور منطقه صرب‌نشین بوسنی در تلویزیون جمله‌ای گفت که از آینده این پدیده در بوسنی حکایت دارد:

«بوسنی بیش از پیش به بستری مناسب برای یارگیری داعش تبدیل شود و هرزگووین باشد.

وجود اختلافات

میان دو بخش

رقیب در بوسنی

باعث رکود

اقتصادی در این

کشور شده و به

همین دلیل میزان

بیکاری حدود

۶۳ درصد و

ناتوانی در حل این

بحران باعث شده

بوسنی بیش از پیش

به بستری مناسب

برای یارگیری

داعش تبدیل شود

و هرزگووین باشد.